

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Filosofi 1

Tema: Rationalism och empirism

Koppling till styrdokument

Undervisningen ska fokusera på de centrala begreppen inom rationalism och empirism, två grundläggande riktningar inom kunskapsteori. Eleverna ska lära sig att analysera och jämföra dessa olika ståndpunkter samt förstå deras påverkan på filosofiska och vetenskapliga tankegångar.

Kunskapskrav

Eleven redogör för och diskuterar översiktligt centrala frågor gällande rationalism och empirism samt analyserar hur dessa teorier tar sig uttryck i filosofiska problem och frågor.

Lärarledda instruktioner

Introduktion till rationalism och empirism (10 min)

- Definiera och förklara begreppen rationalism och empirism.
- Diskutera historiska kontexter för båda teorierna.
- Beskriv skillnaderna i hur kunskap uppnås enligt varje teori.

Rationalismens huvudfigurer (15 min)

- Presentera centrala tänkare inom rationalismen, som Descartes och Spinoza.
- Analysera deras argument för att vi kan förstå verkligheten genom förnuftet.
- Diskutera kritik som riktats mot rationalismen.

Empirismens huvudfigurer (15 min)

- Samexistens med centrala tänkare som Hume och Locke.
- Analysera deras argument för att kunskap grundas på erfarenhet och sinnesintryck.
- Diskutera kritik som riktats mot empirismen.

Reflektion och diskussion (10 min)

- Sammanfatta vad som diskuterats under lektionen.
- Diskutera hur rationalism och empirism kan påverka vår förståelse av vetenskap idag.
- Ställ frågor som eleverna kan fundera över.

Aktivitet

I en gruppaktivitet ska eleverna skapa en jämförelsetabell där de listar centrala egenskaper och skillnader mellan rationalism och empirism. Tabellerna ska presenteras kort för klassen för gemensam diskussion. Om du vill ha en mer detaljerad aktivitetsbeskrivning, skriv "Aktivitet".

Exit-ticket

- Vad är huvudidén med rationalismen?
- Nämn en kritiker av empirismen.
- Hur menar Hume att kunskap uppstår?
- Vad skiljer fenomenologi från rationalism och empirism?
- Ge ett exempel på hur dessa teorier kan tillämpas i praktiken.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en essä där de reflekterar över vilken av de två teorierna (rationalism eller empirism) de anser är mest övertygande och varför. De ska använda exempel från historien eller samtiden för att stödja sina argument. Om du vill ha en mer detaljerad hemuppgiftsbeskrivning, skriv "Hemuppgift".

Citat

"Ingen är en riktigt bra filosof förrän han begriper att det finns många sätt att angripa ett problem." – David Hume (1748)

Citatet belyser vikten av att förstå olika perspektiv och teorier när man utforskar filosofiska frågor, något som är centralt i diskussionerna om rationalism och empirism.

Nästa lektion

Tema för nästa lektion föreslås vara "Kritisk rationalism". Detta tema bygger på tidigare diskussioner och ger en möjlighet att vidare utforska hur filosofiska synsätt kan samexistera och påverka vetenskaplig metodik. Om du vill att jag ska ta fram en lektionsplanering baserat på detta förslag, skriv "Nästa".

Tags: [Lektion](#)